

MARIBORSKI DELAVEC

Neodvisen političen list.

Naročnina znaša:

Z dostavljanjem na dom ali po pošti K 4'50 mesečno, četrtletno K 13'50, polletno K 27'—, celoletno K 54'—
Če si pride naročnik sam v upravnishvo po list: Mesečno K 4'—.— Inzerati po dogovoru.

List izhaja vsak delavnik po 5. uri popoldne z datumom drugega dne.

Posamezna številka stane 20 vin.

Uredništvo in uprava:

Narodni dom (vhod iz Kopališke ulice)

Telefon št. 242.

Naši železničarji.

Komaj se je porajala misel našega ujedinenja, naše samostojne in svobodne države, že so se zavedli naši slovenski železničarji svojih velikih nalog, ki jih čakajo pri nastoju naše države. Šli so na delo z ljubeznijo do nanovo nastajajoče domovine in pa v prepričanju, da more le mirno in smotreno delo zgraditi one temelje, ki jih potrebujemo za nadaljni razvoj.

Ko je bila demobilizacija in so se ogromne in nedisciplinane vojaške tolpe valile skozi naše dežele, so naši železničarji izvršili ogromno delo. Preprečili so, da se naša ožja domovina ni izpremenila v razvaline.

In že so prihajali skušnjavci k njim, da bi jih zavedli na kriva pota, po katerih bi škodovali še le porajajoči se domovini. Toda naši železničarji so uvideli, da tedaj ni bil čas pritiskati na mlado vlado, ki ni imela še očitanih pravic in dolžnosti. Delali, trpeli so, toda prepričani so bili, da se bodo tudi oni, ki vodijo krmilo mlade države, zavedli svoje dolžnosti napram železničarjem, ki so bili najvažnejši činitelji pri gradbi naše domovine.

Prišli so še zapeljivejši trenutki. Nemški železničarji so bili pozabili svojo mednarodno obljubo ter oblekli nemškonačionalno. V najvažnejšem času so ob naših severnih mejah, predvsem v Mariboru, prijeli nemški železničarji za skrajno orožje v socialnem boju — za stavko. Toda naši železničarji so takoj izprevideli, da ne gre za socialna oziroma

gospodarska vprašanja, marveč za strogo nemškonačionalno državi nevarno gibaje, s katerim so hoteli našo državo prisiliti, da se prostovoljno umakne s svojih severnih mej. In žalostno se je nehala ta stavka nemških socialno-demokratskih železničarjev, recte nemškonačionalnih železničarjev.

Naša vlada je vse to videla in storila je svojo dolžnost s tem, da je vpoštevala zahteve naših železničarjev ter skoro v popolni meri ugodila tem njihovim zahtevam. S tem jim je deloma poplačala ves oni trud, vse ono delo, ki so ga vršili med vojno in po vojni. S tem je pa nagradila tudi vsa preganjanja, vse one grozote, ki so jih pretrpeli naši železničarji med vojno edinole zaradi tega, ker jih je rodila slovenka mati.

Vprašamo pa, ali zaslužijo to nagrado tudi oni železničarji, ki še danes rujejo proti naši jugoslov. državi. S človeškega stališča jim priznamo to, z našega narodnega stališča pa ne moremo odobravati tega, ker bo država le tedaj mogla redno izplačevati obljubljene podpore, če bo življenje v državi urejeno, če bomo dosegli one meje, ki jih zahtevamo in do katerih imamo pravico po vseh božjih in človeških postavah.

Beogradska „Epoha“ poroča, kakor smo že včeraj kratko naglasili, da je 1200 železničarjev, ki so jih Italijani pregnali z našega, toda od njih okupiranega ozemlja, brez kruha na cesti.

In naj li ti naši bratje, njihova deca pogine lakote, dočim nagradimo ljudi, ki nočejo

živeti v našem kraljestvu, ki javno in zahrbtno skušajo podreti zgradbo, ki smo jo s takimi žrtvami zgradili, in ki simpatizirajo ter se bratijo z onim narodom, ki je ravno te naše železničarje pogнал z njihovega podedovanega ozemlja.

Sveta dolžnost naše vlade je, da nemudoma nadomesti nemške hujskače po severnih železnicah z našimi ljudmi, ki ginejo lakote. To ni nasilnost, marveč s tem vlada ustreže edinole oni srčni želji nemških železničarjev, ki jih vleče v Nemško Avstrijo. Prepričani smo, da jih bo ta sprejela z odprtimi rokami, čeprav jim bo rezala manjše kose kruha.

Morda ta ali oni ne bo zadovoljen z odredbami naše vlade. Pomisliti pa moramo, da razmere pri nas še niso urejene, vsaj niso niti meje določene. Vsled tega moramo vsaj toliko časa počakati, da se razmere popolnoma konsolidirajo.

Eno pa moramo še poudariti. Naši slovenski obmejni železničarji morajo tvoriti trdno in zanesljivo armado, da se bo lahko vpirala invaziji nam sovražnih elementov iz Nemške Avstrije in Mažarske, ki sta danes v gospodarskem in socialnem oziru na slabih nogah, da se bo pa lahko vpirala tudi onim zapeljivcem, ki jih s sladkimi besedami, včasih pa tudi z grožnjami hočejo zavesti v tabor, ki ne pozna prave narodnosti. Danes gre edinole za to, da ustvarimo trdno, mogočno samostojno državo, ki se bo kot demokratična država vedno in povsod zavedala svojih dolžnosti napram svojim državljanom, ki tvorijo to državo.

Odpadnik.

(Konec.)

»Hvala Vam za tako ljub poklon! Moški ne izbirate in se ne plašite nobene poti, samo da pridete do stavljenega si cilja; a potem Vam je pa tudi vsaka pot lahka, da se umaknete in zbežite.«

»Tega pri meni ni in ne bo! Bodite uverjeni, gospica Anka, da Vam se nikdar ne izneverim, ako mi dovolite ljubezen in zvestobo.«

»To Vam rada dovolim, a vračati Vam danes še ne obljubljam, pač pa, ko se prepričam o istinitosti Vaši. obljub.«

Teško je izrekla Anka te besede in skoraj ji je bilo že žal; kajti njeno srce je gorelo ljubezni do Ivčeta. Najraje bi ga objela in privila k sebi, a premalo časa ga je še poznala.

Cel večer sta razpravljala ter izdajala drug drugemu, kar jima je že dolgo, dolgo tlelo v srcih.

In po tem večeru nisi več videl Ivčeta samega pohajati po graških sprehajališčih. Kot verna in zvesta družica ga je spremljala gospica Anka. Visoke načrte bodočnosti sta si kovala ter gradila stavbe v medle, nestalne

oblake. Njeni srca sta goreli v trajni, neločljivi ljubezni.

Ko je Ivo dovršil svoje študije, tedaj si je prizadeval na vso moč, da si prej ko mogoče zagotovi življenje in popelje v njega tudi svojo izvoljenko.

Dobil je ugodno mesto bančnega uradnika v Trstu. Britko je bilo slovo od prelube Anke, a želja in hrepenenje osamosvojitve ga je vendar preneslo. Dan za dnem so se menjavala voščila in pozdravi med Gradcem in Trstom, in bližala se je že ura združitve; tedaj pa zabučil po svetu beseda: vojska — in prva ostra pšica je ranila zaljubljeni srca in oddaljila tako zaželjeno zblizanje.

Otožno je oblekel Ivo vojaški suknič, a še otožneje se je postavljal od svoje zarochenke, ko je kot kadetni aspirant odhajal na bojno polje.

Menjavala so se tudi sedaj pisma, a resnejša in tužnejša ko nekdanj.

Ivčetu je bila sreča mila in dolgo je kljuboval boleznim ter sovražni kroglji po galiških planjavah.

Anka pa je trepetala strahu in bojazni ter prosila Boga in vse svetnike, naj ji vrnejo Ivčeta zdravega in nepokvarjenega.

A sovražnik je bil močnejši in sreča nestanovitna!

Ivo, tedaj že poročnik, je dobil ukaz, da s svojim oddelkom napade sovražnika od strani ter mu iztrga utrjen gozdni rob.

Junak je bil Ivo, a junaki so bili tudi njegovi vojaki. Ko se je zvečerilo, planejo s krepkim »hura« proti utrdbam, a niso jim bili kos. Strojnice in puške, so regljale in svinčena toča je padala v najhujši plohi na napadalce.

Padla je prva vrsta junakov in med njimi tudi Ivo — večina mrtvih in le malo, malo se jih je zvijalo v krčevitih bolečinah po krvavem robu, med temi je bil tudi Ivo, kateremu je kroglja prevrtala desno stegno.

Grozne so bile bolečine in mnogo, mnogo jih je izkrvavelo, predno je dospela pomoč.

Pobrali so žive ter jih odnesli, a mrtve so pustili v strašilo.

Ivo je dospel po dolgotrajnem prekladanju iz voza v voz, iz bolnice v bolnico, konečno v bolnico na Dunaj, v mesto nesreče in smrti.

Prijazno so ga sprejeli ter mu stregli kot malo komu.

Vitka, črnooka Nemka, odeta v nežno haljo usmiljenke, se je neprestano sukala

Nemške laži o bojih na Koroškem.

Včerajšnja »Marburger Zeitung« je objavila lažljivo in nesramno poročilo o dogodkih na Koroškem, ki pravi, da so Jugoslovani izzivali ter pričeli streljati. Nato da so se združili Nemci in Slovenci proti jugoslovanskemu sovražniku ter vdrlj v jugoslovanske postojanke.

Tako lažljivo prikrojenega poročila že dolgo nisimo čitali v glasilu mariborskih Nemcev in renegatov. Kdor je v nedeljo videl na kolodvoru civilne ranjence, ki so jih pripeljali s Koroškega, bo popolnoma drugačnega mnenja. Težko ranjene ženske so pripovedale, kako so Nemci obstreljevali privatne hiše, vdrlj v nje ter na roparski način odnesli in odpeljali živino, žito, obleko. Tudi požigali so.

Najboljše pa je, da priobčimo uradno poročilo ljubljanskega dopisnega urada, ki pravi:

Ljubljanski dopisni urad je službeno v svet poslal nastopni dementi: Ljubljana, 1. aprila. Napram vesti, katero je razširil dunajski korespondenčni urad dne 30. marca, da so jugoslovanske čete v okolišju Velikovca v zadnjem času večkrat obstreljevale mirne koroške kmete pri njihovem poljskem delu, se ugotavlja, da so Nemci dne 20. marca ob 9. uri zjutraj streljali na jugoslovansko posadko pri Hutai Vesi zahodno Velikovca, ob 4. uri 30 minut popoldne iz Sv. Marjete na jugoslovansko posadko pri Hohenrainu, dne 21. marca ob 4. uri 20 minut popoldne na jugoslovanske straže severovzhodno Mrzle vode, dne 24. marca ob 11. uri dopoldne s salvami na jugoslovanske pionirje in na mostu pri Dulah, ob 7. uri zvečer na jugoslovanske straže severno Mrzle vode, dne 26. marca s topniškim ognjem na Velikovec in okolico ter na Lušnik in Orličo Ves, nadalje na Hrenovico in v smeri na Mrzlo vodo, dne 29. marca pa potem, ko se je prejšnje dni lahko opazovalo med nemškimi četami in oboroženimi tolpami živahno gibanje, z lahkim in srednjim artiljerijskim ognjem v odseku vzhodno Velikovca in s krajevnim napadom na jugoslovanske predstraže v Dobravi, Hrenovicah in Lušniku. Dne 29. marca so začeli Nemci ob 3. uri 45 minut zjutraj streljati z lahko in srednjo artiljerijo v odseku vzhodno Velikovca in spremljali s topniškim ognjem svoje jutranje napade pri Dobrovi, Hrenovicah in Lušniku ter obstreljevali most čez Dravo in most vzhodno Velikovca s topovi in bombardirali Velikovec z granatami. Zvečer in ponoči so oddali strele iz pušk, strojnic in topov in nemško topništvo je obstreljevalo most južno Velikovca. — Kakor proizhaja iz tega izvlečka

okrog njegove postelje ter ga zabavala s svojimi neumornimi kretinjami in sladkostmi.

Ivčetu je sprva vse to presedalo, kajti spomin na skrbno Anko mu je neprestano težil osamljeno dušo. Polagoma pa se je jelo razkrajati njegovo srce in čim dalje bolj je zginjal spomin na Anko iz njega.

Nemka je to kmalu opazila in privila se je tem tesneje k njemu.

Nesrečni Ivo pač ni slutil, da drvi v pogubo sebe in svojo nežno ljubezen.

Vedno redkeje je prejemala Anka pozdrave svojega Ivčeta, a naposled so izostali popolnoma.

Jokala je revica, tolažila se in upala na vse načine, pričakovala in hrepenela, a dočakala je le nesrečo, dočakala je smrt.

Nemka je prestlepila Ivčeta, zamorila v njem ljubezen do Anke, ljubezen do lastnega naroda.

Ozdravil je Ivo, a ni se vrnil k svoji zvesti Anki, marveč popeljal je pred altar Nemko ter prodal sebe in svojo ljubezen.

Na ženitovanjskem potovanju šele se je spomnil nekdanje ljubezni ter s soprogo obiskal tudi trpečo Anico, svoje življenje, svojo srečo.

Grozen je bil vzklik nesrečne Anke ob pogledu na nezvestega ženina. Razvil se je v bolešno kričanje ter pahnil ogoljufano srce v strašno, divjo blaznost.

uradnih poročil, je velikovski okoliš dejansveno skoraj vedno izpostavljen ognju, ki ga pa v vsakem primeru gojijo edinole Nemci. Ako se radi tega v tem okraju ustavi vse pomladansko poljsko delo, so tega krive edinole nemške čete, ki molijo popolnoma omalovažujoč premirje, ki je bilo sklenjeno z Jugoslovani, mirovanje orožja dan in noč na najsurovejši način in silijo jugoslovanske čete, da se morajo špirati z ognjem nemškim napadom. Kakor druge pokrajine, ki so ležeče na demarkacijski črti, tako je postala tudi okolica Velikovca edinole po večni krivdi nemških čet najbolj ogroženim okrajem. — Šploh pa ima zgoraj omenjeno poročilo dunajskega korespondenčnega urada edinole smoter, utajiti dejstvo, da so Nemci pri Velikovcu kljub vsemu dogovorom premirja začeli vojaške ofenzive, pri koji so celo silili slovenske kmete, da so vstopili proti svojim jugoslovanskim bratom v boj. Da se je njih dobro pripravljeno napad dne 31. marca vsled pravočasnih priprav Jugoslovancev izjalovil, je že znano iz našega uradnega poročila z dne 31. marca.

Ljubljanski dopisni urad poroča z dne 1. aprila ob štirih popoldne iz uradnega vira: V boju dne 31. marca severno od Velikovca, v katerem so se naše čete junaško borile, smo skupno zaplenili 1 top, 10 strojnic, 1 kuhinjo, nekaj konj in ujeli 25 mož. Naše čete drže črte Kapla—Dobrova—točka 560. Ujetniki so izjavili, da so hotele štiri nemške stotnije dne 31. marca zjutraj napasti Osenice in vdreti v Velikovec.

Političen pregled.

Izvoz živeža iz Zagreba prepovedan. LDU Zagreb, 2. aprila. Mestni magistrat je izdal naredbo, s katero se prepoveduje izvoz živeža vseh vrst iz Zagreba.

Mir bo kmalu sklenjen? LDU Amsterdam, 2. aprila. (ČTU). „Allgemeen Handelsblad“ doznava iz Pariza, da je tja došla delegacija ameriškega kongresa, obstoječa iz 6 republikancev in 6 demokratov in imela z Wilsonom daljši razgovor. Delegacija je na vprašanje odgovorila, da ima od konferenčnega delovanja najboljši vtis. Večji del vprašanj, ki so predlagani mirovni konferenci bo v najkrajšem času rešen tako, da bo mir kmalu sklenjen. Wilson je rekel, da je vprašanje odškodnine jako zamotana zadeva in da bo zaradi tega nastala zakasnitev.

Boljševiki na Dunaju. LDU Dunaj, 2. aprila. (ČTU). Glede vesti, ki krožijo tukaj o prihodu ogrskih komunističnih vodij na Dunaj, se doznava iz poučene strani: V zadnjih dneh se je boljševiško gibanje na Dunaju dejanski

Stresel se je Ivo, nasmehnila se je Nemka, in odšla sta dalje. — Anka pa, to blago in nedolžno dekle, jokalo in iskalo je nekdanjega ženina po vrtu in sobah tužne blaznice, dokler je ni usmiljena smrt rešila strašnega trpljenja.

Teta Polona ni mogla dopovedati ljudem, kako srečno in bogato se je poročil Ivo.

»En milijon in še nekaj je priženil . . . Bog mu daj srečo! Tudi name ne bo pozabil«.

A zmotila se je tetka in zmotil se je tudi Ivo.

Vrnil se je s soprogo na Dunaj, a nepozno je spoznal svojo nesrečo.

Nemka ni ljubila le njega, njena ljubezen je bila splošna.

Njeno milionsko premoženje se je čez noč spremenilo v par košar ponošenih klobukov ter raztrganih oblek. Njena skromnost in zadovoljnost je postajala od dne do dne hujša razkošnost in potrata.

Ivo je strmel in premišljal. — Dolga doba je že — en mesec je mož hinavske in lažnive Nemke, radi katere je zatajil nesrečno Anko, zatajil svoj rod, zatajil svoj jezik . . . Velik, neodpustljiv greh leži na njem, ga li more zbrisati kesanje in pokora?

Dvomil je Ivo, zgrabil samokres in se — usmrtil.

zelo utrdilo in to vsled ogrskih dogodkov. Boljševiško gibanje na Dunaju podpirajo razen članov »Volkswehra« posebno mornarji, katerim so se pridružili ogrski in ruski emisarji. Delovanje boljševiških agentov je tako ustrojeno, da jim vlada nikakor ne more priti do živega. Vsekakor so vesti o boljševiškem gibanju zelo pretirane.

LDU Dunaj, 2. aprila. (ČTU) Tu se je brezdvomno nastanilo precejšnje število ogrskih boljševikov.

Nemiri v Italiji. LDU Berlin, 2. aprila. (ČTU). „B. Z. am Mittag“ poroča iz Lugaña: Socijalni demokratje so vprizorili velike izgrede v Genovi, Milanu in Novarri; prišlo je do spopadov s policijo. Tudi streljalo se je, pri čemur je bilo več oseb ranjenih. Veliko demonstracij so aretirali. „Avanti“ pozivlja delavstvo, da naj v znamenje protesta stopi v splošno stavko.

Skrivnosti pariškega posvetovanja. LDU Berlin, 2. aprila. (Dun. KU.) „Deutsche allgemeine Zeitung“ javlja iz Pariza: Visoka angleška osebnost je izjavila nastopno: Nihče ne more natančno zvedeti, o čem razpravlja svet četvorice. Oni, ki mu stoji najbližje, pravijo, da so se zavezniki sporazumeli o temeljnih vprašanjih. Nesporazumljenja vladajo samo še o nekaterih podrobnostih, katere nameravajo urediti potom medsebojne popustljivosti. V tem trenutku razpravljajo še vedno o koridoru med Poljsko in morjem. V vprašanju Nemške Avstrije se bo oziralo na pravico samoodločbe pod pogojem, da se zagotovi popolna svoboda ljudskega glasanja.

Dnevne novice.

Ministrska kriza v Beogradu rešena. Kakor smo že včeraj poročali, je ministrska kriza v Beogradu rešena. Dodatno pa nam poročajo, da ministrstva za prehrano ni prevzel dr. Korošec, marveč Adolf Ribnikar. Vendar se pa ta vest ne potrjuje.

Ravnateljstvo južne železnice v Ljubljani. V Ljubljani se ustanovi posebno ravnateljstvo južne železnice. Za direkcijske urade se zgradi velika trinadstropna palača med Kolodvorsko ulico in Resljevo cesto nasproti sedanjemu glavnemu kolodvoru. Tako je odločila komisija, ki je na licu mesta imela lokalni ogled že pretekli teden.

Črni dan in zbesneli Nemci. Slučajno smo dobili v roke „Grazer Tagblatt“ z dne 18. marca, ki se grozovito jezi zaradi veličastno uspelega protestnega shoda proti grabežljivosti Italijanov. Vsem nam je še dobro v opominu ta krasno uspeli shod, kakršnega še ni videl Maribor. Velika in mala dvorana „Narodnega doma“ sta bila nabito polna. In če rečemo, da je bilo 3000 ljudi, ne bomo pretiravali. Toda list graških in mariborskih nemških husjkačev mora seveda svojo lahkoverno čredo preslepiti ter pravi, da je bilo uradno poročilo o protestnem shodu v Mariboru, ki so se ga udeležili tisoči, popolnoma zlagano. List pravi: V Mariboru se je vršila zvečer v neki zborovalni sobi „Narodnega doma“ zborovanje, ki ga je obiskalo par tucatov komandiranih Jugoslovancev in o katerem domače prebivalstvo Maribora ni prav nič vedelo. . . Dr. Verstovšek in Maister sta govorila v oni za javnost zaprti zborovalni sobi — to je bilo vse in iz tega napravi ljubljanski dopisni urad „od tisočev obiskano protestno zborovanje v Mariboru“. Boli jih pa vendarle! Kdor je bil na shodu, se bo tem prismodarjam le smejal. Graškim listom bi svetovali, naj se brigajo za svoje lastne zadeve, vsaj je vendar pri njih vse gnjilo in ne bo dolgo, ko bo v Nemški Avstriji tak polom, kakršnega še ni videla zgodovina.

Uvoz zdravil v Jugoslavijo. Švicarski zvezni svet je dovolil izvoz zdravil in sanitetnega blaga za Jugoslavijo, kjer se je zadnji čas pojavilo občutljivo pomanjkanje zdravilnih sredstev.

Drage žemlje. Mariborski peki pečejo bele žemlje ter jih prodajajo po 50 do 60 v komad. Gostilničarji in kavarnarji jih pa prodajajo po kroni. To je vendar navadno oderušvo!

Nekaterim našim uradom. Nekateri naši uradi še zdaj ne vedo, da ekzistira v Mariboru edini slovenski dnevnik »Mariborski delavec« in ne samo »Marburger Zeitung«. Vidimo namreč, da prinaša to glasilo nemških hujskačev notice in oglase nekaterih naših uradov, ki jih mi sploh nismo dobili.

Mažarska grozodejstva. Kaj so delali Mažari v Prekmurju, je razvidno najboljšje iz sledečega slučaja: Pri dr. Zifrazu v Saboti (Mura Szombathely) je služila Marija Maček, rojena v Celovcu in pristojna v Škofjo loko. Na novega leta dan je dr. Zifraz povabil več Mažarjev, med temi mažarske častnike v civilu in pa velikega župana. Med pojedino so govorili, da je skrajni čas, da dobe iz Sabote podporo, da preženejo in uničijo jugoslovanske roparske tolpe. Dogovorili so se tudi, da naj bi ta pomoč prišla 2. ali 3. januarija. 2. jan. je šla Marija Maček v spremstvu svoje prijateljice Unterhohenwalterjeve k jugoslovanskemu poveljništvu, da govori s stotnikom Juričičem. Tega ni bilo, vsled česar sta govorila s poročnikom Dolšekom, ki so mu obrazložili nevarni položaj. Povedali sta mu tudi, da ima dr. Zifraz v svoji hiši 3 puške, 1 samokres in municijo. Dolšek je ukazal, preiskati hišo dr. Zifraka, vendar pa ni ničesar našel, na kar je dal zapreti in sicer v hiši dr. Zifraka. Ob pol petih zjutraj dne 3. januarija so Mažari v resnici napadli jugoslovanski oddelek ter ga premagali. Ob osmih so Mažari zaslišali Mačkovo in njeno prijateljico. Dr. Zifraz in njegova žena sta nasvetovali, naj se Mačkovo obesijo. To se pa vendar ni zgodilo, marveč so obsodili Mačkovo na 2 meseca in 1 dan težke ječe. Ko je Mačkovo odsedela to kazen, so ji vzeli zadnjih 14 kron, nogavice, obleko in drugo ter jo vrgli na cesto, češ da naj gre k Jugoslovanom. Njeno prijateljico je poklical dr. Zifraz v svojo pisarno ter ji zagrozil, da bo kaznovana kot špijonka po prekem sodu s smrtjo. Vzel ji je 450 kron, češ da drugače napravi ovadbo. Unterhohenwalterjeva je šla potem v Radgono, kjer je vse povedala vojnemu poveljništvu. Tudi v Radgoni so se veselili Mažarjev. V gostilnici pri »solncu« so uslužbenci govorili: »Če pride general Maister, je zanj v Radgoni pripravljena krogla in ne pride več živ od tam. Treba jim je le zažvižgati čez meje in Mažari bodo prišli. Tudi med vožnjo sta dva železničarja pripovedovala, da bodo v kratkem nemške in mažarske čete napadle pri Ljutomeru in Radgoni Jugoslovane in da imasta v to svrhu »Bereitschaft«. Iz tega dogodka pač vidimo, kako delajo Nemci in Mažari roko v roki.

Pri nas je vendar boljše nego v Nemški Avstriji in Italiji. Pariški dopisnik »Secola«, Mario Borsa poroča svojemu listu v članku »Česka in Jugoslavija« spricho boljše viške nevarnosti: »Na Češkem je položaj nevaren. Ne tako v Jugoslaviji. Jugoslovani so bolj varni pred boljševisko kugo. Slavonija, Hrvaška in Banat so poljedelske dežele, kjer je prebivalstvo z malim zadovoljno in ima dovolj tega, kar producira. Jugoslavija pošilja še na Češko mast, svinjsko meso, moko in suho sadje. Tudi politični položaj ni v Jugoslaviji tak, da bi mogel pospeševati razširjenje te kuge. Na Hrvaškem je neko republikansko gibanje, toda njegov leader, Radić, je bil te dni aretiran. Na drugi strani se je gibanje orientiralo bolj proti političnim zahtevam kot pa socialnim. Ni še dolgo od tega, ko so Lahi pisali o revolucionarnem gibanju v Jugoslaviji in o lakoti, ki vlada pri nas. Nam se pa zdi, da je stvar obratna. Pri nas so res urejene razmere spricho zavednosti naših državljanov. Vemo pa, da bi izvestni nemški in laški krogi te razmere radi v svojo korist predručali — toda tega ne bodo doživeli.

Italijanski kulturonošci. Iz Trsta poročajo: Blizu Trsta je neki italijanski vojak oskrnil 4½ letnega otroka, ki je smrtno varno zbolel. Zločin so kmalu zasledili, na kar se je vojak ustrelil. Vojaški poveljnik je imel nagrobni govor, v katerem je poveljeval zločincu in samomorilcu kot junaka, ki je žrtvoval vse »per la gran madre Italia«. Tržaški guverner, general Petitti je nagradil nesrečnega otroka z darilom tisoč kron.

Spodnje-štajerskim občinam in okrajnim zastopom. Na moj poziv zaradi prijave vojnih posojil mnoge korporacije še niso odgovorile. Da bode možno pregledati vso zelo obsežno stvarino in v korist prizadetih storiti potrebne korake, naj oni uradi, ki prijave še niso vposlali, to storijo zanesljivo vsaj do 20. aprila 1919, in sicer brez ozira na to, ali so svoj čas vojna posojila že prijavili okrajnim glavarstvom ali Narodni vladi. Pri prijavah je treba ločiti vojna posojila, ki jih je občina podpisala na svoj račun, in taka, ki so se podpisala na račun občinskih ali župnih ubožnih zakladov, krajnih šolskih svetov, zadrug, ustanov itd. Pri posojilih, ki so se krila z najetim kreditom, je navesti ostali dolg na vojnem posojilu in ev. komunalnem posojilu iz zadnjega obračuna. Vojno-posojilne listine, ki se nahajajo v inozemstvu n. pr. pri pošto-hranilničnem uradu na Dunaju ali pri Anglo-avstrijski banki, se morajo v smislu ukaza finančnega ministerstva z dne 1. marca 1919 (glej Uradni list št. 62) nemudoma prenesti v domovino. V Celju, dne 1. aprila 1919. Dr. Vekoslav Kukovec, predsednik likvidacijske komisij SHS za Štajersko.

Vozne olajšave na železnici. Vse do sedanje vozne olajšave in legitimacije aktivnih in umirovljenih uslužbencev državnih železnic kraljevstva Srbov, Hrvatov in Slovencev in južne železnice ostanejo v veljavi do 30. junija 1919. Častniki in vojniki plačajo od 1. aprila 1919 do nove odredbe na privatnih potovanjih polovico voznih pristojbin. Vse druge vozne olajšave, legitimacije in listki za prosto vožnjo katerikoli vrste se z dnem 1. aprila razveljavijo.

Kje je petrolej in sveče? V Mariboru smo se navadili že precej na temo. Če že nimamo plina, naj bi nam dali vsaj sveče, da si moremo doma za silo r. zsvetliti stanovanje.

Davek na vojne dobičke. Opozarja se da vsled nar-dbe celokupne deželne vlade za Slovenijo z dne 28. sušca 1919, Uradni list štev. LXVIII—415, zapade vojni davek (davek za vojne dobičke, zakon z dne 16. II. in 17. IV. 1918, štev. 66 in 160 drž. zak.) v kolikor je že predpisan, a po dosedanjih določbah še ni zapadel, z 28. sušcem 1919, oziroma z dnem, ko se dostavi plačilni nalog. Davko-plačevalci se tedaj nujno opozarjajo dolžni vojni davek takoj v celem znesku vplačati.

Vojaške barake. Na različna vprašanja posestnikov zemljišč v območju SHS postajnega poveljstva Maribor, na katerih stoje voj. barake, razglasi mestno poveljstvo sledeče: 1. Staro štacijsko poveljstvo sklenilo je s privatnimi posestniki pogodbe za prepuščanje zemljišča, na katerih so se postavile vojaške barake. Te pogodbe bile so potrjene od prejšnjega vojaškega poveljstva (Militär-Kommando Graz) v Gradcu. V teh pogodbah bile so sledeče določbe: a) velikost posestva ki se je prevzelo, b) letna najemnina, c) določba, s katero se vojaški erar zaveže po končani demobilizaciji oddati posestvo lastniku v istem stanju nazaj, kakor ga je sprejel. 2. Za nadaljno obveznost teh pogodb izreče SHS mestno poveljstvo načelno, da se z razsulom avstr. monarhije in ustanovitvijo kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev razveljavijo tudi vse pogodbe, katere so bile sklenjene z uradi prejšne avstr. vlade. Po tem takem toraj sedanja vojaška oblast nasproti posestnikom zemljišč, na katerih stoje barake, ni prevzela onih obveznosti, ki jih je sklenilo staro štacijsko poveljstvo. Ker so

barake danes le deloma še po jugoslovanskem vojaštvu zasledene, druge popolnoma porušene, deloma že tudi prodane, potrebno je, da se tudi zaradi teh zemljišč v vsakem posameznem slučaju s prizadetimi posestniki znova uredijo razmere. Vsi prizadeti posestniki se toraj pozivljajo, da čim preje pisмено naznanijo SHS mestnemu poveljstvu v Mariboru: a) lego posestva, ime barake ki so tam postavljene, število in velikost parcele, ki se je dala voj. erarju v najem, b) višočina letne najemnine, do kedaj je bila ista plačana in za kateri čas se zahteva plačilo od SHS Narodne vlade, c) prepis tozadevne pogodbe, sklenjeno s prejšnim štac. poveljstvom. Na podlagi teh vlog bode SHS Narodna vlada v vsakem posameznem slučaju odločila ali pripozna pogodbo in bode plačala najemnino še naprej, ali se pogodba razveljavi. V prvem slučaju sklenila se bode s-strankami nova pogodba, v drugem slučaju pa bodo stranke morale predložiti svoje zahteve likvidajočemu vojnemu poveljstvu (Liquidierendes Mil. Kmdo. Graz) Prizadete stranke tudi zahtevajo, da bi SHS mestno poveljstvo pustilo zemljišča, na katerih so bile postavljene barake, po predaji tistih, planirati, oziroma odstraniti betonirane temelje barak in odpeljati nepotreben material. Tudi se je po sklepujeni pogodbi vojaška oblast zavezala ta dela po končani demobilizaciji dovršiti. Zaradi teh del se prizadetim posestnikom naznanja, da tudi te točke sklenjenih pogodb za SHS vlado niso obvezne in bo Narodna vlada šele sama odločila v koliko bode šla oškodovanim posestnikom na roko, pomagala jim bode eventualno s prispevanjem delavskih moči in povoznih sredstev. Ako pa SHS vlada ne prevzame nobene obveznosti, ne bode preostajalo oškodovanim posestnikom drugega, kakor da zahtevajo primerno odškodnino v denarju in da te svoje zahteve pisмено prijavijo likvidajočemu vojnemu poveljstvu v Gradcu — Zvirn, podpolkovnik.

Pouk v francoščini. Na željo mnogoterih se začne pouk v francoščini za začetnike in naprednjake. Zapisnik je na razpolago v Cirilovi prodajalni. Prva ura je v soboto zvečer ob 7. uri v klubovi sobi Narodnega doma. Pouktnina stane 10 K mesečno. Poučuje en podčastnik.

Zlatko Baloković, največji jugoslovanski umetnik — goslar, pride zopet med nas. In sicer bode topof podana prilika, da tega najmlajšega, a v svoji umetniški dovršenosti največjega mojstra na gosli spozna tudi naše najširše občinstvo. Balokovićev koncert se namreč vrši v za take izredne umetniške vžitke najprimernejšem prostoru — v veliki »srebrni« dvorani Götzove pivovarne. Koncert je določen na 10. t. m.

Spored koncerta pevske šole za otroke v nedeljo, dne 6. aprila, točno ob 3. uri popoldne v veliki dvorani Narodnega doma: 1. Schuberf op. 51, klavir četveroročno; 2. Dvoglase narodne pesmi otroškega zbor; 3. Otroške pesmi: a) E. Adamič: Slanica; b) Čolnar, c) Večerna, d) Tepežnica. Poje Al. pl. Žolger. 4. Kvartet na lok (štiri točki). 5. Otroški zbor. 6. Otroški pesmi. a) E. Adamič: Jezdec, b) Uspavanka. c) L. Blech: Kukavica. Poje gospa L. Družovičeva. Orkester na lok (štiri točke). Vstopnina: Fotelj 5 K, l.—6. vrsta 4 K, 7.—12. vrsta 3 K, sedeži na galeriji 2 K, stojšča v dvorani in na galeriji 1 K, dijaki 60 y. Spored z besedilom samospevov 30 v. Vstopnice se dobe v predproštari v trgovini gosp. V. Weiskla na Glavnem trgu. Čisti prebitok je namenjen v nabavo učil in šolskih potrebščin.

Zadnje vesti.

Narodno predstavništvo.

Beograd, 2. aprila. Narodno predstavništvo bo zborovalo do 10. aprila, ko se začne velikonočne počitnice. Najbrže bo še razpravljalo o začasnih ustavi in agrarni reformi.

Danes in vsak večer koncert v hotelu „UNION“!

Podružnica Ljubljanske kreditne banke v Mariboru

Delniška glavica 15.000.000 K

CENTRALA V LJUBLJANI

Rezervni fondi nad 4.000.000 K

Poslovalnica avstrijske razredne loterije

Podružnice v Splitu, Celovcu, Trstu, Sarajevu, Gorici in Celju.

Sprejema vloge na knjižice, tekoči in žiro-račun proti najugodnejšemu obrestovanju. Rentni davek plača banka sama.
Kupuje in prodaja devize, valute, vrednostne papirje itd., eskontira menice, devize, vrednostne papirje itd.Izdaja čeke, nakaznice in akreditive.
Daje trgovske kredite pod ugodnimi pogoji in predume na vrednostne papirje in blago.
Izvršuje borzna naročila najkulantnije.

Gostilna Puntigam

lastnik Vincenc Planinc

Maribor, Koroška cesta 27

priporoča svoja izvrstna topla jedila in najboljša pristna vina.

Eksportna trgovina Franjo Vidovič Maribor

Cvetlična ulica št. 15.

Preskrbuje prodajo in nakup vseh v trgovino spadajočih stvari.

Podpisana sta 19. marca otvorila

gostilno v Lajteršpergu št. 325

Točila bosta dobra, naravna vina ter postregla s toplimi in mrzlimi jedili. Priporočata se za obilen obisk
K. V. Neubauer.

Karbidove svetilke

stoječe in viseče, ter gorelci v veliki izbiri. — Karbid v vsaki množini se prodaja po nizkih cenah.

Za preprodajalce izdaten popust.

Zahtevajte cenik!

C. Th. Meyer

Maribor ob Dr., Zg. Gosposka ulica št. 39.

Ob sobotah zaprto.

Sveže bučno olje

liter po 34 K, surova zrnata kava ter izvrstno pralno milo, se dobiva v vsaki množini v

TRGOVINI FELBER
pod novim mostom.**Slovenci! Slovenke! Go-**
vorite povsod samo slovenski!

Goveja kri

se odda po 50 vinarjev od ene živine v SHS
garnizijski klavnici Maribor, Melje. 3-1

A. Vertnik

trgovina z mešanim blagom in premogom

Sodnijska ulica 17

priporoča se občinstvu.

Čevlji po K 21.50 do K 40.50

z usnjatimi in lesenimi podplati se dobe, dokler je še kaj zaloge, v skladišču tovarne 6-3

P E t e r K O z i n a & K o . , L j u b l j a n a i n s i c e r ;otroški, št. 25 do 28 po K 21.50, dekliški, št. 29 do 35 po K 27.—,
ženski, „ 36 „ 42 „ K 36.—, moški, „ 40 „ 46 „ K 40.50,

Prekupci dobe popust. — Priporoča se osebni nakup.

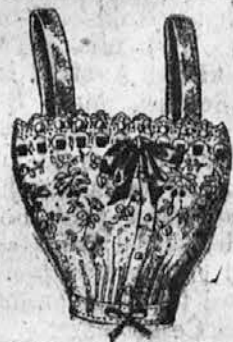
Vojaške čepice

bojne čepice (sajkače), epote zlate in srebrne, baržun v prepisanih barvah, kokarde za častnike v državni barvi SHS in kokarde za moštvo SHS, srbske rosete (zvezde), različne borte po predpisih razpošilja modna trgovina

Zaloga perila za dame, steznikov in moderčkov.

Zaloga svile za obleke in bluže.

Uzorci na razpolago.

M. BIDOUC, Maribor, Tegetthoffova cesta št. 28

Prva slovenska kavarna.

Podpisani uljudno naznanjam cenj. občinstvu mesta in okolice, vsem znancem in prijateljem, da sem prevzel s 1. aprilom 1919

kavarno „CENTRAL“ v Mariboru, Gosposka ulica št. 21

Obenem zagotavljam slavnemu občinstvu izborna pijača in vzorno postrežbo ter se priporočam za obilen obisk.
Z odličnim spoštovanjem**Gjuro pl. Valjak**, lastnik kavarne »Central«.